

CHARAKTERISTIKA A VÝZNAMNOSŤ BIOTOPOV ZASTÚPENÝCH V DOTKNUTOM ÚZEMÍ

PRIORITNÉ BIOTOPY EURÓPSKEHO VÝZNAMU

Aktívne vrchoviská (zväz *Sphagnion medii* Kästner et Flössner 1933)

Jedinou lokalitou, kde sa uvedený typ biotopov vyskytuje je Prírodná rezervácia Vrchovisko pri Pohorelskej Maši. Charakteristickým znakom najcennejšej časti tohto územia je súvislé zastúpenie rašelinníkov (*Sphagnum* sp.) v prízemnej vrstve, ktoré sa v podobe bultov striedajú so šlenkami naplnenými vodou. Ostatná vegetácia je sporadická a tvoria ju trsy páperníka pošvatého (*Eriophorum vaginatum*) a nízke druhy ostríc (napr. *Carex nigra*, *C. panicea*, *C. echinata*), kľukva močiarna (*Oxycoccus palustris*), čučoriedka obyčajná (*Vaccinium myrtillus*) a iné. Vzácnym druhom je diablík močiarny (*Calla palustris*). Na východnom okraji sa vyskytujú aj rašelinné lúky prechodného charakteru.

Slatiny s vysokým obsahom báz (zväz *Caricion davallianae* Klika 1934)

Typické sú pre svahové a podsvahové prameniská. Nie veľké zárašy slatinných spoločenstiev sa vyskytujú vo východnej časti Prírodnej rezervácie Meandre Hrona. Podobne, ako v prípade prechodných rašelinísk, i slatinné spoločenstvá sú nízkeho vzrastu, pričom na zložení sa podieľajú najmä ostrice a machorasty. Spoločenstvá s ostricou Dávallovou (*Carex davalliana*) sú charakteristické kruhovitou štruktúrou jej porastov. Uvedený druh je dominantou týchto spoločenstiev. Na rozdiel od predchádzajúcich typov rašelinísk sa tieto vyznačujú vyššou druhovou diverzitou, keďže sa jedná o stanovištia s vysokým obsahom minerálov a živín. Najčastejšími druhmi sú: ostrica dvojdomá (*Carex dioica*), páperník úzkolistý (*Eriophorum angustifolium*) i p. širokolistý (*E. latifolium*), prvosenka pomúčená (*Primula farinosa*), rosička ohrúhlostá (*Drosera rotundifolia*), valeriána celistvolistá (*Valeriana simplicifolia*), valeriána dvojdomá (*Valeriana dioica*), tučnica obyčajná (*Pinguicula vulgaris*), vstavačovec májový (*Dactylorhiza majalis*) a ďalšie druhy rašeliniskových biotopov alebo lúk.

Horské jelšové lužné lesy (zväz *Alnion incanae* Pawl. In Pawlowski et al. 1928)

Reprezentujú klimaxové štádium slatinno-rašelinných biotopov. V území sú veľmi vzácne a majú charakter plošne nie veľkých porastov resp. iniciálnych štádií.

BIOTOPY EURÓPSKEHO VÝZNAMU

Brehové porasty deväťsilov (zväz *Petasition officinalis* Sill. 1933)

Sprevádzajú najmä najvyšší úsek toku a svahy nad prameňom Hrona. Fyziognómiu určuje deväťsil lekárske (*Petasites hybridus*) nápadný v čase kvitnutia, kedy nemá listy. Vo fenologickej fáze s listami, ktoré sú nápadne veľké, značne ovplyvňuje existenciu ďalších druhov (svetelné i tepelné podmienky). Najčastejšie druhov, ktoré sú súčasťou vegetácie brehových porastov deväťsilov: kozonoha Hostcova (*Aegopodium podagraria*), krkoška chlpatá (*Chaerophyllum hirsutum*), škarda močiarna (*Crepis paludosa*), praslička močiarna (*Equisetum palustre*), záružlie močiarné (*Caltha palustris*), nezábudka močiarna (*Myosotis scorpioides*), kuklík potočný (*Geum rivale*), vrbovka močiarna (*Epilobium palustre*), prhľava dvojdomá (*Urtica dioica*) a iné.

Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich alebo ponorených cievnatých rastlín typu *Magnopotamion* a *Hydrocharion*

V dotknutom území nie sú zastúpené žiadne prirodzené ani umelé (antropogénne) biotopy so stojatými vodami, kde by sa uvedené biotopy nachádzali.

Jedinou skupinou, ktorá tieto biotopy reprezentuje, je spoločenstvo žaburinky menšej (zväz *Lemnion minoris* De Bolós et Masclans 1955), ktoré sa formuje v rámci trstinových spoločenstiev mokradí (*Typhetum latifoliae*), v menej zapojených častiach so stojatou vodou. Zistili sme ju napr. na východnom okraji obce Polomka, na ľavej strane cesty, v terénnej depresii. Ide o chudobné jednovrstvové spoločenstvo, ktorého existencia je závislá na zachovaní hydrologického režimu depresie. Pri dlhodobejšej absencii povrchových stojatých vôd zo stanovište ustupuje buď dočasne alebo i trvalo.

Nížinné a podhorské kosné lúky (zväz *Arrhenatherion elatioris*)

Nížinné a podhorské kosné lúky patria v dotknutom území k zriedkavejšiemu typu fytocenóz. Najčastejšie sa s nimi stretáme od suchších až po mezofilnejšie stanovištia. Osídľujú klasické roviny ale častejšie svahy od teplých nížinných oblastí až po horské oblasti.

Fyziognomicky sa jedná o nápadné vysoké porasty, k čomu prispieva dominantna porastov ovsík vyšší (*Arrhenatherum elatius*). Z ďalších druhov sa najčastejšie vyskytujú: kostrava červená (*Festuca rubra*), reznáčka obyčajná (*Dactylis glomerata*), ľadenec rožkatý (*Lotus corniculatus*), iskerník prudký (*Ranunculus acris*), nevädzovec lúčny (*Jacea pratensis*), zvonček konáristy (*Campanula patula*), rebríček obyčajný (*Achillea millefolium*), rožec obyčajný (*Cerastium holosteoides*), repík lekárske (*Agrimonia eupatoria*), lipkavec mäkký (*Galium mollugo*), bedrovník väčší (*Pimpinella major*), chrastavec lúčny (*Knautia pratensis*), šalvia lúčna (*Salvia pratensis*), lipnica lúčna (*Poa pratensis*), veronika obyčajná (*Veronica chamaedrys*), fialka roľná (*Viola arvensis*), mliečnik chvojkový (*Tithymalus cyparissias*), margaréta biela (*Leucanthemum vulgare*) a iné.

Tieto lúky sa zachovali fragmentárne ako svahové lúky.

Horské kosné lúky (zväz *Polygono-Trisetion* Br.-Bl. Et R.Tx ex Marschall 1947)

Keďže sa jedná o lúky skôr horských oblastí, rozšírené od submontáneho do subalpínskeho stupňa, v dotknutom území sú skôr zriedkavé ako bežne sa vyskytujúce. Známe sú najmä zo svahov sedla Besník. V mnohých zárastoch týchto biotopov sa vyskytuje ako dominantný druh trojstet žltkastý (*Trisetum flavescens*) a ďalšie lúčne druhy ako napr. reznáčka laločnatá (*Dactylis glomerata*), metlica trsnatá (*Deschampsia caespitosa*), timotejka chplatá (*Phleum hirsutum*) a z bylinných druhov napr. škarda mäkká (*Crepis mollis*), zvonček kľbkatý (*Campanula glomerata*), šafran dvojfarebný (*Crocus discolor*).

Vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach (podzväz *Filipendulenion* Lohmeyer in Oberd. Et al 1967)

Podobne ako podmáčané lúky podhorských a horských oblastí, i tieto biotopy pre svoju existenciu potrebujú celoročné podmáčanie, ktoré je zabezpečené buď vysokou hladinou podzemnej vody alebo záplavovými vodami v jarných mesiacoch. Často ich charakterizuje prítomnosť druhov: čerkáč obyčajný (*Lysimachia vulgaris*), mäta dlholistá (*Mentha longifolia*), kozonoha hostcová (*Aegopodium podagraria*), vrbica vrboľistá (*Lythrum salicaria*), túžobník brestový (*Filipendula ulmaria*) a iné. Osídľujú aluviálne nivy tokov alebo svahové prameniská či podsvahové depresie. Takýmto stanovišťom je i depresia východne od obce Polomka, pri ceste.

Prechodné rašeliniská a trasoviská (zväz *Caricion fuscae* Koch 1926 em Klika 1934 a *Sphagno recurvi-Caricion canescentis* Pass. 1964)

Predstavujú ostricovo-machové spoločenstvá nízkeho vzhľadu, ktoré svojím charakterom stoja medzi aktívnymi vrchoviskami a slatinami. Najrozsiahlejšie plochy prechodných rašelinísk sú v PR Meandre

Hrona, menšie plochy sú v PR Vrchovisko pri Pohorelskej Maši a tiež v podsvahovej depresii na východnom okraji obce Polomka.

Medzi charakteristické druhy okrem machov a rašelinníkov patria nízke druhy ostríc: ostrice čiernej (*Carex nigra*), ostrice prosovej (*Carex panicea*), ostrice ježatej (*Carex echinata*), ostrice žltej (*Carex flava*), ostrice zobáčikovitej (*Carex rostrata*), ostrice sivej (*Carex canescens*). Okrem nich sa vyskytujú i ďalšie druhy tráv: psinček psí (*Agrostis canina*), traslica prostredná (*Briza media*), lipnica pospolitá (*Poa trivialis*), páperník úzkolistý (*Eriophorum angustifolium*) a z bylinných druhov napr. nátržník vzpriamený (*Potentilla erecta*), nátržník anglický (*Potentilla anglica*), fialka močiarna (*Viola palustris*), bielokvet močiarny (*Parnassia palustris*), nezábudka močiarna (*Myosotis scorpioides*), vrbovka močiarna (*Epilobium palustre*).

Vápnomilné bukové lesy (podzväz *Cephalanthero – Fagenion* R.Tx. in R.Tx. et (Oberd. 1958)

Vyskytujú sa neďaleko obce Vaľkovňa, v PR Zlatnianske skalky, v jej východnej a severnej časti, ktorá sa práve dotýka záujmového územia. Hlavnou drevinou týchto porastov je buk lesný (*Fagus sylvatica*), s ktorým rastú javor horský (*Acer pseudoplatanus*), smrek obyčajný (*Picea abies*) a jedľa biela (*Abies alba*). Bylinné poschodie je druhovo bohaté najmä na typické druhy bučín (napr. lykovec jedovatý - *Daphne mezereum*, ostrica biela - *Carex alba*, smlz pestrý - *Calamagrostis varia*, pichliač lepkavý - *Cirsium erisithales*, valeriána trojená - *Valeriana tripteris*, ostrevka vápnomilná - *Sesleria albicans*, náprstník veľkokvetý - *Digitalis grandiflora*, smovnik purpurový - *Prenanthes purpurea*, jastrabník múrový - *Hieracium murorum*, mednička ovisnutá - *Melica nutans*), početné býva i zastúpenie vstavačovitých druhov rastlín (napr. prilbovka červená - *Cephalanthera rubra*, prilbovka biela - *C. alba*, druhy rodu kruštík - *Epipactis* sp.).

Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy (zväz *Pulsatillo-Pinion* Fajmonová 1978)

Neďaleko Vaľkovne, v PR Zlatnianske skalky, ale i v PR Mašianske skalky (CHÚ sa nachádzajú v tesnej blízkosti) sú zastúpené na skalnatom povrchu staré, prirodzene preriedené, reliktné porasty s borovicou lesnou (*Pinus sylvestris*) a smrekovcom opadavým (*Larix decidua*). V bylinnom podraste sa vyskytujú vedľa seba teplomilné i horské druhy, napr. ostrevka vápnomilná (*Sesleria albicans*), prvosenka holá (*Primula auricula*), zerva hlavičkatá (*Phyteuma orbiculare*), kostrava tvrdkastá (*Festuca duriuscula*), podkovka chochlatá (*Hippocrepis comosa*), ranostaj pestrý (*Coronilla varia*), šalvia praslenatá (*Salvia verticillata*), stokráska Michelova (*Bellidiastrum micheli*), valeriána trojená (*Valeriana tripteris*).

BIOTOPY NÁRODNÉHO VÝZNAMU

Vrbové kroviny stojatých vôd (zväz *Salicion cinereae* T. Müller et Görs ex Pass. 1961

Reprezentuje sukcesné štádium slatinno-rašelinných biotopov, z čoho vyplýva, že sa s týmto typom biotopov v území stretneme všade tam, kde sú tieto zastúpené. Patria k nim podsvahová depresia na východnom okraji obce Polomka, PR Meandre Hrona a PR Vrchovisko pri Pohorelskej Maši.

Biotopy majú charakteristickú fyziognómiu, ktorá vyplýva z bochníkovitej štruktúry porastov vrby popolavej (*Salix cinerea*), dominantného druhu tohto spoločenstva. Spolu s ňou rastie veľmi často vrba päťtyčinková (*Salix pentandra*), jelša obyčajná (*Alnus glutinosa*), krušina jelšová (*Frangula alnus*), breza plstnatá (*Betula pubescens*), lieska obyčajná (*Corylus avellana*), z bylín sú to najmä druhy okolitých slatinno-rašelinných biotopov ako napr. lipkavec slatinný (*Galium uliginosum*), psinček psí (*Agrostis canina*), iskerník prudký (*Ranunculus acris*), pichliač močiarny (*Cirsium palustre*), páperník pošvatý (*Eriophorum vaginatum*) i druhy klimaxového štádia (jelšín) túžobník brestový (*Filipendula ulmaria*), záružlie močiarné (*Caltha palustris*), šišiak vrúbkovaný (*Scutellaria galericulata*), valeriána lekárska (*Valeriana officinalis*) a iné.

Mezofilné pasienky a spásané lúky (zväz *Cynosurion cristati* R.Tx. 1947)

Sú veľmi charakteristické pre časť dotknutého územia, ktorá sa využívala a využíva intenzívnou pastvou alebo kosením a následným spásaním lúčnych porastov. Charakterizuje ich vzrastom nízky trávno-bylinný porast, podľa intenzity pastvy lokálne i degradovaný dlhodobým využívaním alebo odpočíváním hospodárskych zvierat. K indikačným druhom patria napríklad mätonoh trváci (*Lolium perenne*), psinček tenkolistý (*Agrostis capillaris*), hrebienka obyčajná (*Cynosurus cristatus*), tomka voňavá (*Anthoxanthum odoratum*), horčinka obyčajná (*Polygala vulgaris*), ľubovník škvrnitý (*Hypericum maculatum*), skorocel kopijolistý (*Plantago lanceolata*), dúška materina (*Thymus serpyllum*), púpavec jesenný (*Leontodon autumnalis*), púpava lekárska (*Taraxacum officinalis*), križavka jarná (*Cruciata glabra*), mrkva obyčajná (*Daucus carota*), veronika obyčajná (*Veronica chamaedrys*), lipnica ročná (*Poa annua*) a ďalšie. Príkladom môžu byť pasienky vo východnej časti dotknutého územia (nad prameňom Hrona) po pravej strane cesty smerom k sedlu Besník.

Podmáčané lúky horských a podhorských oblastí (podzväz *Calthenion* R.Tx. em Bal.-Tul. 1978)

Sú typickým príkladom vlhkých lúk s trvalo zvýšenou hladinou podzemnej vody, ktoré osídľujú podmáčané aluviálne lúky, ale i svahové a podsvahové prameniská. Často sú naviazané na rašeliniská alebo slatiny, ich zloženie sa mení v závislosti od intenzity podmáčania. K najčastejším druhom týchto biotopov patria: záružlie močiarné (*Caltha palustris*), angelika lesná (*Angelica sylvestris*), škripina lesná (*Scirpus sylvaticus*), krkoška chlpatá (*Chaerophyllum hirsutum*), pichliač sivý (*Cirsium canum*), metlica trstnatá (*Deschampsia caespitosa*), sitina kľbkatá (*Juncus conglomeratus*), sitina rozložitá (*Juncus effusus*), valeriána lekárska (*Valeriana officinalis*) a ďalšie.

Psiarkové aluviálne lúky (*Alopecurion pratensis* Pass. 1964)

Lúky s psiarkou lúčnou (*Alopecurus pratensis*) v minulosti sprevádzali najmä nivu Hrona a nivy niektorých jeho väčších prítokov. Zúrodňovacie procesy spojené v 70. rokoch s odvodňovaním a zúrodňovaním najmä v okolí obcí spôsobili ústup týchto vlhkomilných typov lúčnej vegetácie. Preto sa väčšina zachovalých fragmentov viaže na iné mokradné typy biotopov, kde lúky psiarky lúčnej tvoria okrajové porasty, tzn. obsadzujú časti, ktoré sú podmáčané v roku len dočasne, nie trvalo.

Na ich zložení sa okrem charakteristickej psiarky lúčnej podieľajú aj druhy: hrachor lúčny (*Lathyrus pratensis*), žerušnica lúčna (*Cardamine pratensis*), iskerník prudký (*Ranunculus acris*), kukučka lúčna (*Lychnis flos-cuculi*), iskerník plazivý (*Ranunculus repens*), vika vtáčia (*Vicia cracca*), lipnica pospolitá (*Poa trivialis*), štiav lúčny (*Acetosa pratensis*), blyskáč jarný (*Ficaria verna*) a iné.

Vegetácia vysokých ostríc (zväz *Magnocaricion elatae* Koch 1926)

K vlhkomilnejšiemu až močiarnemu typu lúk patria porasty s prevahou vysokých ostríc (najmä ostrice štíhlej – *Carex acuta*, ostrice pluzgierkatej – *Carex vesicaria*, ostrice zobáčikovitej – *Carex rostrata* a ostrice metlinatej – *Carex paniculata*), s ktorými sa stretneme na východnom okraji Polomky, pri ceste, v podsvahovej depresii. Vyskytujú sa i na nive Hrona v okolí Heľpy.

Spoločne s týmito druhmi ostríc, ktorých samostatné spoločenstvá sú dobre vyhranené, rastú i ďalšie vlhkomilné druhy ako napr. čerkáč obyčajný (*Lysimachia vulgaris*), túžobník brestový (*Filipendula ulmaria*), praslička močiarna (*Equisetum palustre*), sitina rozložitá (*Juncus effusus*), lipnica pospolitá (*Poa trivialis*), lipkavec močiarny (*Galium palustre*), lipkavec obyčajný (*Galium aparine*), iskerník prudký (*Ranunculus acris*), prhlava dvojdomá (*Urtica dioica*).

Slatinné jelšové lesy (zväz *Alnion glutinosae* Malquit 1929)

Reprezentujú klimaxové štádium slatinno-rašelinných biotopov. V území sú veľmi vzácne a majú charakter plošne nie veľkých porastov resp. iníciačných štádií, ktorých charakter určuje v stromovom poschodí prevládajúca jelša lepkavá (*Alnus glutinosa*), breza plstnatá (*Betula pubescens*) a krušina jelšová (*Alnus glutinosa*). V poschodí bylín sú zastúpené väčšinou močiarné druhy ako napr. čerkáč

obyčajný (*Lysimachia vulgaris*), papraď ostnatá (*Dryopteris carthusiana*), papradník močiarny (*Thelypteris palustris*), ostrica predĺžená (*Carex elongata*), ostrica trstnatá (*Carex caespitosa*), angelika lesná (*Angelica sylvestris*), ostrica metlinatá (*Carex paniculata*), čistec močiarny (*Stachys palustris*), nájde sa tu i smrek obyčajný (*Picea abies*) a jarabina vtáčia (*Sorbus aucuparia*). Stretneme sa s nimi v podsvahovej depresii pri Polomke, v PR Vrchovisko pri Pohorelskej Maši i v PR Meandre Hrona.

OSTATNÉ BIOTOPY

Trstinové spoločenstvá mokradí (*Phragmites communis* Koch 1926)

V území nepatria k veľmi rozšíreným, jednou z najväčších plôch týchto porastov je terénna depresia na východnom okraji obce Polomka, kde sa nachádzajú porasty páľky širokolistej (*Typha latifolia*). V rámci týchto porastov sa vyskytujú ďalšie druhy typické pre močiarné biotopy ako napr. praslička močiarna (*Equisetum palustre*), vrbica vrboľistá (*Lythrum salicaria*), karbinec európsky (*Lycopus europaeus*), lipkavec obyčajný (*Galium aparine*), šišak vrúbkovaný (*Scutellaria galericulata*), ľuľok sladkohorký (*Solanum dulcamara*), rôzne druhy vysokých ostríc, kostíhoj lekársky (*Symphytum officinalis*) a iné.

Druhým typom spoločenstiev sú porasty steblovky vodnej (*Glyceria aquatica*), ktorá tvorí homogénny porast na ľavej strane cesty, presnejšie na západnom okraji terénnej depresie s močiarnou a rašeliniskovou vegetáciou. Sú druhovo chudobné, pretože okrem dominanty sú ako sprievodné druhy jednotlivo zastúpené ostrica štíhla (*Carex acuta*), praslička močiarna (*Equisetum palustre*), lipkavec močiarny (*Galium palustre*), ktoré sem prenikajú z kontaktných fytocenóz.

Ra 7 Sukcesne pozmenené slatiny (zväz *Calthion* R.Tx. 1937 em Bal.-Tul. 1978)

Príkladom sú časti prameniskových biotopov poníže prameňa Hrona, pod sedlom Besník, na zložení ktorých sa podieľajú typické prvky slatín i druhy charakteristické pre podmáčané horské lúky (zv. *Calthion*). V sukcesne pozmenených biotopoch slatín vedľa seba napríklad rastú ostrica čierna (*Carex nigra*), ostrica prosová (*Carex panicea*), ostrica žltá (*Carex flava*), páperník úzkolistý (*Eriophorum angustifolium*), nátržník vzpriamený (*Potentilla erecta*), lipkavec močiarny (*Galium palustre*) a škripina lesná (*Scirpus sylvaticus*), záružlie močiarné (*Caltha palustris*), pichliač potočný (*Cirsium rivulare*), pichliač zelinový (*Cirsium oleraceum*), čerkáč obyčajný (*Lysimachia vulgaris*) a iné.

Brezové porasty 2118200

Brezové porasty sú v dotknutom území zastúpené ako sukcesné štádium, ktoré vzniklo po ukončení využívania pasienkových biotopov. Sú zastúpené na jedinej lokalite v dotknutom území v blízkosti Val'kovne. Brezových porastov sa dotkne uvažovaný obchvat (modrý variant). V súvislosti s uvedeným biotopom možno konštatovať, že výstavba cesty týmto úsekom nie je problémová, pretože uvedené porasty patria k bežne sa vyskytujúcim. Brezové porasty tvorí v stromovej etáži breza previsnutá (*Betula pendula*), kým bylinné poschodie tvoria druhy pôvodných typov biotopov, tzn. pasienkov príp. svahových lúk.

Kultúry smreka obyčajného (*Piceetum excelsii*) 2121100

Sprevádzajú na niektorých úsekoch súčasnú cestu (napr. medzi Pohorelskou Mašou a Val'kovňou, medzi Val'kovňou a Červenou skalou). Vznikli umelou obnovou po pôvodných prirodzených lesných porastoch bučín, ktoré sú v tejto časti potenciálnym typom vegetácie. Majú charakter homogénnych, rovnovekých a druhovo chudobných porastov. Ich fyziognómiu udáva dominantu porastu smrek obyčajný (*Picea abies*). V podraсте sú zastúpené jednak druhy pôvodných bučín a tiež druhy smrečín (napr. kyslička obyčajná - *Oxalis acetosella*, metlička krivoľaká - *Avenula flexuosa*, chlpaňa lesná - *Luzula sylvatica*, chlpaňa hájna - *Luzula luzuloides*, zubačka cibul'konosná - *Dentaria bulbifera*, lipkavec voňavý - *Galium odoratum*, papraď samčia - *Dryopteris filix-mas*, papradka samičia -

Athyrium filix-femina, tŕňovka dvojlistá – *Maiathemum bifolium* a iné) ako dôsledok postupného zakysľovania prostredia z opadu ihličia.

X 7 Intenzívne obhospodarované polia

Koncentrujú sa najmä v okolí intravilánov väčších obcí, najmä na svahoch prvej riečnej terasy Hrona. Prevládajú polia na vápnatých horninách, keďže podložie je budované väčšinou karbonatickými horninami. Zastúpenie druhov je závislé od druhu kultúry, ktorá sa na poliach pestuje. Osobitnú pozornosť si zasluhuje len prítomnosť ohrozených druhov burín.